



# EUROPANYTT

## Fra Nord-Norges Europakontor



### TRAVEL START PÅ ÅRET

Med nytt belgisk presidentskap i Europaparlamentet, gjennomføring av Lynkurs i EU&EØS og deltakelse på diverse konferanser i Nord-Norge og Brussel, har 2024 startet med et pang! I dette nummeret av Europanytt kan du lese mer om status rundt EUs plan for karbonfangst og -lagring, valg i Europaparlamentet, samt EUs syn på at Norge har åpnet for dypvannsgruvedrift. Riktig god lesing!



### NYE ANSIKTER PÅ KONTORET

Vi startet også året med en flunkende ny praktikant og hospitant. Katrine Tønsberg Gaski fra UiT skal være praktikant hos oss fremt til slutten av juni, mens Hilde Grimstad fra Troms fylkeskommune skal hospitere hos oss ut februar. Begge to er spente på å lære mer om prosessene i EU, og ikke minst til å prøve den belgiske nasjonalretten Moules Frites.

[Les mer](#)

# NORSK KARBONFANGSTPROSJEKT FÅR 131 MILLIONER EURO I STØTTE



Europakommisjonen har tildelt 594 millioner euro fra Connecting Europe Facility (CEF) til åtte tverrgrensede energiinfrastrukturprosjekter som ble tildelt status som prosjekter av felles interesse i 2022.

Blant de utvalgte finner vi Northern Lights prosjektet, som mottok 131 millioner euro. Prosjektet har som mål å utvikle infrastruktur for transport og lagring av CO<sub>2</sub> under havbunnen på norsk sokkel.

CEF er et av EUs finansieringsinstrument som gjennom målrettede investeringer i infrastruktur (transport, energi og digital) skal sørge for å fremme europeisk vekst, sysselsetting og konkurranseevne. Investeringene er også en del av EUs bredere strategi for å redusere karbonutslipp og oppfylle klimamålene gjennom EU Green Deal.

## EU + NORGE + KARBONFANGS= SANT

I et lekket utkast av EUs CO<sub>2</sub>-plan kommer det frem at EU står overfor utfordringer med å nå klimamålene sine uten en betydelig innsats på karbonfangst og -lagring (CCS). Utkastet til EUs plan for håndtering av CO<sub>2</sub> avslører bekymring fra Europakommisjonen for den trege implementeringen av CO<sub>2</sub>-lager og transportløsninger i EU. Dette understreker behovet for økt innsats og samarbeid innen karbonfangst og -lagring for å oppnå EU's ambisiøse klimamål.

Utkastet understreker også Norges rolle i karbonfangst, -transport, og -lagring, både i EU og EØS. Dokumentet peker på Norge, sammen med Nederland og Danmark, som ledende innen CCS i EU-EØS-området. Den endelige CO<sub>2</sub>-planen vil bli presentert 6. februar, og oppfordrer Norge og andre EØS-land til å samarbeide om å finne egnede CO<sub>2</sub>-lagringssteder.



Norge, med sitt betydelige potensiale for lagring under havbunnen, blir spesielt fremhevet.

I Nord-Norge åpner muligheten for å fange og lagre CO<sub>2</sub> fra industribedrifter nye perspektiver. En ny rapport bekrefter at verdens første pilot for CO<sub>2</sub>-fangst fra smelteverksindustrien i Mo i Rana har en fangstgrad på 95%. Dette prosjektet, som startet for ett år siden, viser teknologisk framgang og potensial for å redusere utslipp betydelig, spesielt innenfor prosessindustrien. Innsatsen kan være en nøkkel til å hjelpe Norge med å nå sine klimamål.

# EU ER BEKYMRET OVER AT NORGE GIR GRØNT LYS FOR KONTROVERSIELL DYPVANNSGRUVEDRIFT

EU reagerer negativt til nyheten om at Norge, som det aller første landet i verden, åpner for utvinning av havbunnsmineraler. Saken ble tatt opp i plenum i Parlamentet forrige uke (uke 4) og fikk dårlig omtale fra både Europakommisjonen og Europaparlamentet.

Miljøorganisasjoner motsetter seg sterkt beslutningen, og peker på uopprettelig skade på uberørte økosystemer. Frankrike med 24 land krever en midlertidig stans i dypvannsgruvedrift, mens EU gir uttrykk for miljømessige bekymringer. Presset øker for å etablere rettigheter til utnyttelse, med en avstemning om gruvekoden ventet innen 2025.

Målet er å utvinne mineraler som kobber, mangan, kobolt og litium på det nordatlantiske sokkelen, i tråd med EU's strategiske fokus på kritiske råvarer



Disse mineralene er avgjørende for den grønne og digitale overgangen og adresserer bekymringer om ustabile forsyningskjeder.

Nå har medlemmene i Europaparlamentet fått frist til førstkommende onsdag (uke 5) på å legge frem forslag til resolusjoner. Deretter vil det bli mulig å legge frem endringsforslag, mens endelig tekst skal voteres gjennom 7. februar.

## SEMINAR I BRUSSEL OM EU&EØS FOR NORSKE FOLKEVALGTE



Det var fullt hus under årets lynkurs som ble arrangert denne måneden sammen med de andre regionskontorene, KS i Brussel og Norges delegasjon til EU. 90 lokale og regionale politikere samt ledere fra hele Norge deltok. Det var også utrolig sterk representasjon fra Nord-Norge, med 20 representanter fra regionen til stede.

Hensikten med seminaret er å øke forståelsen for EU og EØS, bevisstgjøre deltakerne om de mulighetene EØS-avtalen gir, og utforske hvordan nordnorske aktører kan dra nytte av dette i sin daglige virksomhet.

På agendaen stod innlegg fra Norges delegasjon til EU, de ulike delene av det europeiske frihandelsforbundet (EFTA) og NATO. Temaene som ble diskutert inkluderte kompetanse, sikkerhet og beredskap, energi, og Grønn Allianse. I tillegg fikk deltakerne en orientering om de ulike EU-programmene. Kurset er nå avsluttet, og deltakerne har vendt tilbake til Nord-Norge med fersk og oppdatert kunnskap om EU og EØS! Vi starter snart med planlegging av neste Lynkurs. Mer informasjon kommer utpå våren.

## FREMGANG RUNDT NET-ZERO INDUSTRY ACT

I midten av januar innledet det belgiske formannskapet den andre trilogforhandlingen rundt New Zero Industrial Act (NZIA). Formannskapet har satt seg ambisiøse mål og planlegger å avslutte den tredje og siste trilogforhandlingen innen 6. februar. NZIA vil spille en sentral rolle i reguleringen av flere viktige områder knyttet til utviklingen av grønn industri, og dette vil også ha betydelige konsekvenser for konkurransekraften til norsk næringsliv.

En viktig hendelse er det ekstraordinære Ministerrådsmøtet som skal avholdes torsdag 1. februar. Under dette møtet vil Rådet diskutere og bli enige om sin posisjon angående 'Strategic Technologies for Europe Platform' (STEP) som en del av budsjettforhandlingene. STEP utgjør en vesentlig del av EUs økonomiske respons på USAs Inflation Reduction Act. Kommisjonen har foreslått en finansiering på €10 milliarder, mens Parlamentet ønsker å øke dette beløpet til €13 milliarder.

## EUS PARLAMENTSVALG I JUNI



Europaparlamentet har en travel vår i vente med forberedelse av valgkamp og gjennomføring av valg mellom 6. til 9. juni. Hele 720 nye medlemmer skal da velges ved alminnelige og direkte valg i hvert medlemsland. De nye representantene skal sitte i perioden 2024 - 2029.



På den andre siden ser medlemslandene, som til syvende og sist må betale regningen, ut til å foretrekke en betydelig lavere sum på kun €1.5 milliarder.

Disse forhandlingene og beslutningene vil ha betydelig innvirkning på europeisk industri og teknologisk utvikling, og det vil også være av stor betydning for Norges posisjon i denne sammenheng. Som en nasjon med en betydelig interesse i grønn industri, kan utfallet av disse hendelsene forme fremtiden for norsk næringsliv og dets evne til å konkurrere i et stadig mer globalt marked.

Store partier inkluderer EPP, S&D, Renew Europe, Greens/EFA, og ID. Viktige saker er økonomi, klima, og helse.

Nøkkelpersoner som kan skiftes ut inkluderer Ursula von der Leyen, President i Europakommisjonen; Charles Michel, President i Det europeiske råd; Roberta Metsola, President i Europaparlamentet; Josep Borrell, Høyrepresentant for EUs utenrikstjeneste.

Slik kan prosessen se ut:  
Valg i juni, valg av ny parlamentspresident i juli, godkjenning av Europakommisjonens president i juli eller september, høringer av kommisjonskandidater i september-oktober, Europaparlamentet stadfester ny Europakommisjon i oktober, og de tar over 1. november eller 1. desember.

# EU LANSELER OMFATTENDE TILTAKSPAKKE FOR ØKONOMISK SIKKERHET



EU har introdusert en ny tiltakspakke som adresserer økende geopolitiske spenninger og teknologiske endringer. Denne omfattende pakken inkluderer fem nøkkelinitiativer for å sikre økonomisk stabilitet og beskyttelse av unionens interesser.

Pakken omfatter forbedret screening av utenlandske investeringer, koordinert eksportkontroll, vurdering av risikoer fra utgående investeringer, diskusjoner om dual-use-teknologier, og forslag for å forbedre forskningssikkerhet

Europakommisjonen planlegger flere høringsrunder og diskusjoner, og forslaget vil nok ikke bli fastsatt i denne Kommissjonsperioden. Forslaget, basert på EU's tre-pillar tilnærming til økonomisk sikkerhet (fremme, beskytte, inngå partnerskap), vil ha varierende konsekvenser for Norge.

## NYE RETNINGSLINJER FOR DET TRANSEUROPEISKE TRANSPORTNETTVERKET STYRKER BÆREKRAFTEN

EU tar grep for å skape et bærekraftig og robust transportsystem i Europa. Etter enighet mellom Europaparlamentet og Ministerrådet den 18. desember 2023, er det nå lagt fram nye retningslinjer for det transeuropeiske transportnettverket (TEN-T). Dette erstatter forordningen fra 2013 og setter klare krav for utvikling av transportformer som støtter bærekraftige løsninger, fjerner flaskehals, og styrker forbindelsene frem mot 2050.

De viktigste målene i den nye forordningen:

- Økt hastighet på jernbanelinjer for persontrafikk, med mål om 160 km/t eller raskere innen 2040.
- Implementering av det europeiske togtrafikkstyringssystemet (ERTMS) på hele TEN-T nettverket for økt sikkerhet og effektivitet.
- Etablering av sikre parkeringsområder hvert 150 km innen 2040.
- Krav om bærekraftige mobilitetsplaner i alle 424 store byer som er definert som "urbane noder."



EU planlegger også å integrere Ukraina, Moldova, og seks vestlige Balkan-partnere i de nyopprettede europeiske transportkorridorene. Neste skritt er den formelle godkjenningen av den politiske avtalen av Europaparlamentet og Ministerrådet. Den vil deretter tre i kraft 20 dager senere. Lanseringen av det oppdaterte TEN-T og dets ni transportkorridorer vil være et høydepunkt under Connecting Europe Days i Brussel fra 2. til 5. april 2024.

Forslaget til forordningen er EØS-relevant og harmonerer med Norges mål for transportpolitikken.



# HØRINGER OG ARRANGEMENTER

## Hva beveger seg i Brussel og EU?

### PÅGÅENDE HØRINGER

- [Sustainable transport – revision of Combined Transport Directive. Høringsfrist 5. februar](#)
- [Attractive and sustainable careers in higher education. Høringsfrist 6. februar.](#)
- [Joint European degree. Høringsfrist 6. februar.](#)
- [EU forests – new EU Framework for Forest Monitoring and Strategic Plans. Høringsfrist 7. februar](#)
- [European Social Fund Plus \(ESF+\) – mid-term evaluation. Høringsfrist 13. februar](#)
- [Renewable energy – guidance on designating renewables acceleration areas. Høringsfrist 23. februar.](#)

### KOMMENDE HØRINGER

- [EU Space Law – new rules for safe, resilient and sustainable space activities](#)
- [Climate reporting – amended templates to reflect ‘Fit for 55’ outcomes](#)
- [Unlocking private investment in energy efficiency – guidance to Member States and market actors](#)
- [Energy efficiency – assessing the level of EU & national funding](#)
- [Public Sector Loan Facility – interim evaluation](#)
- [Deforestation and forest degradation – reducing the impact of products placed on the EU market](#)
- [Creative Europe programmes – evaluations](#)
- [European Capital of Culture – interim evaluation for 2024 \(europa.eu\)](#)
- [State aid in the aviation sector – Commission guidelines on airports and airlines \(revision\) \(europa.eu\)](#)

### ARRANGEMENTER

- [20. februar Beyond the City Limits: Possibilities and uncertainties of remote work opportunities in rural areas and small towns. Online.](#)
- [15. mars TRANSLATING THE EU GREEN DEAL INTO LOCAL ACTION. Brussel](#)
- [18. – 19. mars European Summit of Regions and Cities, Brussel](#)
- [20. – 21. mars European Research and Innovation Days \(R&I Days\) 2024, Brussel og online](#)
- [2. – 5. april Connecting Europe Days, Brussel](#)



Følg oss også i sosiale medier og  
våre nettsider for oppdateringer!

Vil du ikke motta vårt Europanytt-brev? Send en epost til [anette@northnorway.org](mailto:anette@northnorway.org)